

Cuvântul Domnului

Schițe și material de predicat.

Predică pentru Dumineca V.

„Care vrea să fie mai mare între voi, să fie vouă slugă. Și care vrea să fie între voi întâiu, să fie slugă tuturor“.

(Mar. 10, 43–44).

I. As.! Doi frați buni: Iacob și Ioan, fiii lui Zevedei, părăsesc totul: părinți, avere, prieteni și locul nașterii și pleacă după Hristos, care n'are unde să-și plece capul. Amândoi tineri, cei mai tineri între apostoli. De tinereța lor, ca de toată tinereța frumoasă, e legată smerenia. Smerenie văd în viața Dascălului lor și smerenie învață din cuvintele acestuia, care le zice: „Învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima“ (Mat. 11, 29). Tot smerenie culeg ei și din pilda și sfaturile mamei lor, care e și ea pintre femeile, ce slujesc lui Isus. — Cu toate acestea ei se apropie de Mântuitorul și-i cer: „*Învățătorule... dă-ne nouă, ca să ședem unul deadreapta ta și altul deastânga ta, întru mărirea ta*“ (Mar. 10, 35. 37). Mai mult, în scopul acesta intervine și mama lor (Mat. 20, 20).

Purtarea aceasta a celor doi frați oare e un semn de *trufie* păcătoasă, ori de o puternică voință, trebuincioasă pentru succesul adevărat în viață: pentru cea mai mare fericire? — Să răspundem la întrebarea aceasta, culegând învățături pentru viața noastră.

Ce e *trufia*?... Iubirea desordonată a omului de sine însuși. — Trufașul se prețuește pe sine mai mult decât se cuvine. Se laudă cu știința sa, cu cunoștințele, cu istețimea, cu situația, cu legăturile sale, cu averea, frumseța, purtarea, îmbrăcămintea sa, cu familia, uneori chiar și cu cucernicia sa, ca fariseul mai mult, se laudă chiar și cu păcate, ori cu ce

n'are. Trufașul dorește să se înalțe peste alții pentru sine, nu pentru mărirea lui Dumnezeu și folosul aproapelui. — Desconsideră, desprețuește, vorbește de rău, clevețește, batjocorește, presupune rău despre alții. Ride de scăderile naturale ale celor mici. Se rușinează de o obârșie mai umilă, de părinți și frați săraci, cum și de munca mai puțin delicată. Persiflează pe superior, ori îl lingușește, după cum crede, că-i cer interesele. Dă pe grozavul, când nu trebuie și-i laș în primejdii. Se încapăținează. Se căește, dacă nu se încreastă. Se amărește, dacă se face atent... Aceasta e icoana trufașului.

Oare cele spuse se pot aplica la cei 2 apostoli? Au nutrit ei în sufletul lor păcatul trufiei? Nu!... Înainte de a se produce cazul, Mântuitorul le-a vorbit despre suirea în Ierusalim, unde el se va da arhierilor și cărturarilor, cari îl vor judeca spre moarte, îl vor da neamurilor, ca să-l batjocorească, și să-l bată, și să-l restignească, dar a treia zi va învia (Mat, 20, 18. 19). Știau deci cei 2 frați, că *mărirea*, ce o doreau, se va câștiga cu prețul celor mai mari suferințe și umiliri. Mai mult, erau hotărâți să sufere înșiși pentru dobândirea celor mai de frunte locuri din împărăția lui Hristos, la întrebarea căruia răspund, că vor putea bea paharul tuturor amărăciunilor, care-l va bea el și se vor putea boteza cu botezul, cu care se va boteza Mântuitorul.

În urmare, dorința celor doi apostoli n'a fost un sentiment urât și înjositor, o trufie proastă, ci prețuirea puterii lor de a îndeplini cele trebuincioase pentru dobândirea unui lucru iertat. A dori avere, apoi a munci și a cruța, după poruncile Domnului, pentru câștigarea aceleia, nu-i trufie. A dori să fi artist, ori învățat mare, apoi a ajunge acolo prin sforțările puterilor dăruite de Dumnezeu, nu-i păcat, cum nu-i păcat nici stăruința energică pentru realizarea dorinței de a fi cât mai sfânt, cât mai desăvârșit și prin aceasta a ajunge la un grad cât mai înalt de fericire.

Domnul nostru Isus Hristos n'a osândit dorința celor doi frați. Le-a arătat numai mijloacele cu ajutorul cărora e îndreptățit cineva să fie în societate *cel mai mare și cel din-tăiu*. A propovăduit extraordinarul principiu, că *a domni înseamnă a servi...* „Care vrea să fie mai mare între voi...” Acest principiu se validează în familiile bune, în statele de viață și în societățile sănătoase: cu cât cineva face servicii mai mari și mai multe, cu atât trebuie să fie mai mare și cu cât cineva ocupă o slujbă mai mare, ori are o misiune mai sfântă cu atât e dator să facă mai însemnate servicii

aproapelui. Unde (familie, societate) nu se aplică aceasta regulă, nu sunt stări sănătoase, nu-i progres, ci decadență, nenorocire.

I. As., să ne ferim de trufie, care a nimicuit fericirea îngerilor răi, a strămoșilor și, Dumnezeu știe, a câtor altora. Să îmbfățișem umilința, temeiul tuturor virtuților și al fericirii. Celor trufași Dumnezeu le stă împotriva, iar celor umiliți le dă dar. Stând pe temeiul umilinței, să dorim cât mai mare fericire cerească, dar să punem și toată inima la muncă pentru dobândirea aceleia. Amin (Senior).

Dumineca Floriilor.

1. »Mergeți în satul carele este înaintea voastră și numai decât veți afla o asină legată și mánzul cu ea, deslegându-o aduceți-o la mine«.
(Matei 21, 2).

În evanghelia dela utrenia de astăzi aflăm această însemnare a sfântului evanghelist Matei, care, oricât s'ar părea de neînsemnată, este, după părerea aproape generală a sfinților Părinți, o minunată aluzie la mântuirea neamului omenesc. Azina legată este Eva, mánzul cu ea, întreg neamul omenesc. Prin căderea strămoșilor noștri întreg neamul omenesc a fost legat de satana; a venit însă Mântuitorul și a poruncit să se deslege, conducând întreagă omenimea răscumpărată în Ierusalimul raiului. Sub această asină legată putem însă înțelege oricare suflet omenesc, legat de lumea aceasta prin păcatele sale, dar deslegat în urmă și condus în Ierusalimul din lumea cealaltă.

Să vedem deci: I. *Cum se poate deslega sufletul de legăturile păcatului* și II., *cum se poate conduce la Iesus.*

I. 1. „Că de cine este cineva biruit, aceluia și rob este“ zice sf. ap. Petru (I., 2, 19). Am fost biruiți de diavolul, ai lui robi și suntem. Iar satana ne-a legat de sine ca pe asină de gard. Și aieva așa este, căci zice sf. Ioan: „Celce face păcatul din diavolul este, că din început diavolul păcătuiește“ (I., 3, 9). Și sufletul nostru legat este de diavolul, și nu se mai poate scăpa de el. 2. Omul păcătuiește singur, dară legătura cu diavolul nu o poate deslega el singur, ci numai Mântuitorul, dupăcum zice sf. ap. Pavel: „Că cu dar sunteți mântuiți prin credință, și aceasta nu din voi, alui Dumnezeu este

darul, nu din fapte, ca să nu se laude cineva“ (Ef. 2, 8—9). 3. Iar aceasta o face, trimițându-și apostolii ca s'o deslege, în cazul nostru pe urmașii lor, cari apoi rostesc acel: „*iar eu nevrednicul preot cu puterea care mi-s'a dat te iert și te desleg de toate păcatele tale*“. Pentru ca să dobândim însă această deslegare nu ne trebuie decât voință. 4. Nouă însă tocmai această voință ne lipsește, căci a) diavolul ne împiedecă cu toată puterea, nu cumva să ne împreunăăm cu Hristos, b) lumea ne ademenește într'una și în sfârșit c) carnea vrea să ne stăpânească ea pe noi, nu cumva să apuce sufletul mai mare.

II. Dupăce deslegară apostolii asina o conduseră la Isus. Iară Isus s'a urcat pe asină și a intrat în Ierusalim, trecând peste hainele și ramurii de finic aruncați înaintea lui în cale.

Sufletul deslegat de satana și de legăturile păcatului să-l conducem și noi la Isus, care este de față în sfânta Euharistie, împărțându-ne cu sfânta Cuminecătură. Iară drumul să-l presărăm și noi cu ramuri de finic. Cu ce ramuri? Ascultați ce zice Domnul: „*De te smintește pe tine ochiul cel drept, scoate-l pe el și-l lapădă dela tine... Și de te smintește pe tine mâna ta cea dreaptă, taie-o pe ea și o lapădă dela tine*“. (Matei 5, 29—30). Aceștia sunt ramurii pe cari să-i tăieți și să-i aruncați în cale: obiceiurile și înclinările voastre cele rele: mândria, lenea, curvia, sgârcenia, minciuna, nedreptatea și celelalte. Dar și haine să-i aruncați în cale, acestea sunt credința, speranța, iubirea, smerenia, râvna spre bine, milostenia și celelalte, îmbrăcându-vă în haina nevinovăției.

Iar aceasta să o faceți, dacă n-ați făcut-o până acuma, nesmintit barămi în săptămâna aceasta mare, ca împreună cu toți credincioșii să preamăriți de azi într'o săptămână învierea Domnului, căruia mărire și închinăciune i-se cuvine, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

JULIU MAIOR.

Predică de Sf. Paști.

»Vestiți întru neamuri învierea Domnului, celui ce împreună lucrează cu minuni și dăruiește nouă mare îndurare«.

(Trop. Învierii viers 5. ipacoi).

I. Să mergem cu gândul în grădina aceea, unde se află monumentul, în care a fost așezat trupul preasfânt al Domnului nostru Isus Hristos. Mormântul e închis c'o piatră mare,

întărit cu sigilele Sinagogei și-i încunjurat de păzitorii rânduți acolo de către Iudei. De abia apar zorile celei de a treia zi, când și apare sufletul Domnului urmat de toate sufletele dreptilor din Limb, cari s'au învrednicit să fie mărturiile măritei sale Învieri. Acestea, privesc Trupul acela binecuvântat plin de rane, cari arată de'oparte *răutatea păcatului* și de altă parte *iubirea nemărginită* a Mântuitorului. La un moment dat însă, împreunându-se preasfântul suflet al lui Isus cu Trupul său, dispar ranele, rămânând numai cele mai mari strălucitoare ca soarele și'n locul cununei de spini se vede, strălucind pe capul său dumnezeesc cununa măririi în veci neperitoare. Isus al nostru, învingător asupra morții și asupra iadului, iese din împărăția morții, în care nu mai trebuia mai mult să rămână. Miile de îngeri, cari îl încunjurau încep cu mai mare avânt — decât la ieslea din Viflaim — cântecul de mărire, imnul de învingere, fiind urmași de sufletele cucernicilor Patriarhi, par'că repeșesc cântarea lui Moisi: să cântăm Domnului, căci cu mărire s'a preamărit. — Să ne alăturăm și noi, cuprinși de mulțumire la aceste suflete alese și să mărim pe Isus, care precum a voit să moară pentru noi, chiar așa a și înviat pentru mântuirea noastră.

II. Sf. Pavel ne învață că Isus s'a dat la moarte pentru păcatele și a înviat pentru îndreptarea noastră. Prin învierea sa a devenit modelul și începutul învierii noastre spirituale, din moartea păcatului, la viața darului. În adevăr e frumoasă învingerea învierii lui Hristos, dar să nu uităm că acesteia i-au premers patimile sale crâncene. Trebuie prin urmare să ne luăm și noi partea noastră de suferințe, dacă voim să fim părtași măririi sale. De altcum pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărire cea viitoare, promisă și asigurată pe seama noastră chiar din partea Mântuitorului. N'ar fi oare lucru fără minte să renunți la fericirea aceasta fără margini pentru ați îndestuli o poftă netrebnică, pentru a da ascultare unei înclinări rele? E adevărat că și-se va părea grea lupta și dureroasă renunțarea la patimile tale și la voința ta, dar neajunsurile aceste vor fi de-o durată scurtă, pentrucă e scurtă viața noastră, poate mai scurtă decât ne place să credem și vor mai fi apoi și ușurate de harul lui Dumnezeu și apoi fructul acestor neajunsuri e mărire veșnică, viața fără de sfârșit. — Toate aceste adevăruri ne îndeamnă să ne dăm cu totul lui Dumnezeu, să-i slujim lui cu toate puterile sufletului nostru.

III. Să ne închinăm astăzi în chip deosebit lui Isus, care s'a preamărit prin învierea sa. Ne bucurăm Isuse de învingerea Ta, ne bucurăm din inimă, pentru că te iubim! Da, Te iubim Isuse, Mântuitorul nostru, care ți-ai dat viața pentru noi și acum învii tot pentru mărirea noastră! Și noi cu ajutorul harului Tău am înviat din somnul nepăsării și al lăncezelii, din statul păcatului la o viață plină de dragoste pentru Tine. Dă-ne Isuse — smeriți ne rugăm — ajutorul Tău, ca nici odată să nu te mai pierdem ori cât de grea ar fi lupta ce-a trebui s'o purtăm! Și oare ce ispită ne va putea învinge, dacă luăm în socotință iubirea ce ne-ai arătat-o prin patimile Tale și nădejdea ce ne-ai inspirat-o prin învierea Ta?

Iată gândurile cari trebuie să ne stăpânească în sărbătoarea aceasta a sărbătorilor, iată adevăratul folos ce trebuie să-l tragem din praznicul măritei Învierii al Domnului nostru Isus Hristos!

Dr. AUGUSTIN TATAR.

Dumineca Tomii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

»Adă mâna ta și o pune în coasta mea și nu fi necredincios, ci credincios.

Io. 20, 27.

Viața Domnului după înviere este cu totul deosebită de viața dinainte de răstignire. — Înainte de moarte Isus petrecea pururea cu învățăceleii săi și numai pentru rugăciuni se retrăgea în singurătate. — După înviere se arată uneori pentru ca în lumina învierii să-i mângăie și să-i întărească în credință.

Indeosebi este foarte instructivă arătarea Domnului, în cele dintâiu opt zile după înviere. După tradiția sfinților Părinți, Isus s'a arătat după înviere mai întâiu Preacuratei Fecioare Maria, care acum a treia zi petrecea retrasă, cu inima străpunsă de cea mai crudă durere, dar totodată în neclintită credință și speranță că dumnezeescul său Fiu va rupe cătușile morții, după cum prezisese.

Seria celorlalte arătări ne-o arată sfânta Evanghelie. — Isus s'a arătat în dimineața învierii Mariei Magdalena care plângea la mormânt, apoi celorlalte femei cari grăbiseră des de dimineață la mormânt ca să ungă cu miresme trupul Domnului, în aceeași zi s'a arătat lui Petru apoi altor doi în-

vățăcei, cari mergeau spre Emaus și apoi apostolilor cari, de frica, Judeilor, se încuiaseră în casă, lipsind însă dintre ei Toma, care se numește geamăn. A opta zi li-s'a arătat din nou, fiind de fașă și Toma, care nu crezuse că Domnul a înviat.

Insă calea care pregătește sufletul omului pentru primirea lui Hristos, este calea credinții. — Credința leagă pe om strâns de Dumnezeuul său. Prin credință se surpă prăpastia ce este între creator și creatură. Și când credința aceasta este atât de mare încât nu cunoaște nici o stavilă, nici o piedecă, ci unește sufletul cu Dumnezeu, fără nici o umbră de îndoială ori nedumeriri, nici din partea lui Dumnezeu nu mai este nici o piedecă ca el să intre în cele mai intime legături cu sufletul omului.

De aceea vedem că Domnul înainte de toate cerea dela oameni credință. Crezi? — Credința ta te-a mântuit! — Iar când credința aceasta trebuia trezită și întărită, știa să purceadă cu oamenii astfel, încât credința lor să isbucnească chiar din adâncul sufletului. Gândiți-Vă la femeea cananeană, la bolnavul cure zăcea de 38 ani, la cei doi orbi din Herihon, și la alții mulți.

Așa a fost și după înviere. Credința Mariei sfinte a rămas întreagă și curată, ea a trebuit să fie — deci răsplătită mai întâiu. Maria Magdalea plângea singură la mormânt și inima Domnului n'a putut să nu-i răsplătească credința atunci îndată. — Celelalte femei grăbiseră la mormânt neținând seamă de ura Judeilor, ci vrând cu tot prețul să dea cinste Domnului lor. — De aceea Domnul le-a răsplătit și lor credința atunci îndată salutându-le: Bucurați-Vă! și făcându-le primele vestitoare ale mărteii sale învieri. — Petru plânsese cu amar greșala trădării din noaptea patimilor, iar' în ziua învierii, văzând mormântul gol era muncit de gânduri, că oarece s'a întâmplat!

Și când în sufletul lui a luminat credința, Isus i-a fost aproape arătându-i-se în gloria învierii sale.

Cei doi învățăcei cari mergeau spre Emaus, o spun ei înșiși, n'au crezut vestirii femeilor purtătoare de mir, dar în adâncul sufletelor lor, lumina credința că Isus a fost Mântuitorul lumii, „celce va să izbăvească pe Israil“.

Isus le tâlcuește scripturile așa încât ardeau inimile în piepturile lor, iar la frângerea pâinii, credința isbucnește din adâncimile sufletelor și astfel a fost trezită, întărită și răsplătită și credința lor.

Apostolii primiseră dela femeile minorosițe vestea minunată a învierii, dar frica le-a fost mai mare decât credința. Numai atunci când Petru le-a spus că a văzut pe Domnul, s'au zguduit sufletele lor și au crezut. „S'a sculat Domnul cu adevărat și s'a arătat lui Simon“ Luca XXIV, 34. Dar pe când credința aceasta strălucia în inimele lor, Domnul li-se arată tuturora întrând prin ușile încuiate și umplându-i de atâta bucurie, încât nu-și credeau ochilor.

De bucuria zilei învierii numai Toma geamănul n'a avut parte. — El n'a vrut să creadă. Lui i-au trebuit dovezi mai puternice decât mărturisirea fraților săi apostoli, De nu voiu pune degetul meu în semnul cuielor și de nu voiu pune mâna mea în coasta lui, nu voiu crede“ Io. XX, 25.

Opt zile a oprit necredința lui arătarea Domnului. Opt zile s'a împotrivit credinței celorlalți Apostoli, deși în adâncimea sufletului său încă nu perise credința în Isus. N'a pierit credința lui, pentrucă a rămas în societatea Apostolilor și nu s'a dus la ale sale. În ziua a opta seara Isus s'a dovedit lui Toma nu numai că a înviat din morți ci și aceea că i-a auzit cuvintele, ba-i bunoaște sbuciumul sufletului, că-i vede chinul nedumeririi. „Adu-ți degetul tău incoace și vezi mâinile mele și adu mâna ta și o pune în coasta mea și nu fi necredincios ci credincios“. Și a răspuns Toma și a zis lui: „Domnul meu, și Dumnezeuul meu“. Io. XX, 27—8.

Credința Apostolilor se păstrează în sfânta Biserică a Domnului până în ziua de azi și se va păstra până la sfârșitul lumii. Apostolii au suferit mai bucuros bătăi, întemnițări, prigoniri și chinuri de moarte, decât să tăgăduiască ceea ce cu ochii lor au văzut, cu urechile lor au auzit și cu mâinile lor au pipăit, Dacă n'a înviat Hristos, Apostolii ar fi fost cei mai nefericiți oameni din lume, pentrucă deoparte ar fi vestit, cu prețul sângelui lor, o credință zădarnică aici pe pământ, iar de altă parte — și-ar fi provocat pedeapsa dumnezească în cealaltă lume ca niște martori mincinoși ai lui Dumnezeu, cum atât de convingător zice sf. Pavel. I. Cor. XV, 14—15.

Dr. I. T. MARIANESCU.

Cuvântul Domnului

Schițe și material de predicat.

Dumineca Mironosițelor.

Cine ne va răsturna piatra dela
întrarea mormântului Marcu 16, 3.

Cucernicile, femei, cari au asistat la moartea și înmormântarea lui Isus Hristos s'au întors în Ierusalim cu firma hotărîre, să meargă din nou la mormânt, să ungă cu arome trupul sfânt al Mântuitorului.

Neputându-și înfăptui planul imediat — fiind zi de sărbătoare — au pornit în orele prime ale zilei următoare. În zorile cele dintâi din Dumineca aceea fericită, căreia Dumnezeu i-a dat atîta strălucire, vedem pe Maria Magdalena cu soațele ei, urcând cărarea, care duce la Calvar. Desolată trebuie că a fost starea lor sufletească după emoțiile penibile din Vinerea Mare! Unde-ți trebuie o încercare mai dureroasă pentru un suflet simțitor, decât să aziști la sfârșitul tragic al Idealului tău! Iubirea însă, aceasta scânteie divină, când coleşte inima, e în stare să facă minuni, căci zis este: în ceceace iubești ori nu simți oboseală, ori chiar și oboseala o iubești! Mânate de acest sentiment nobil altruist, mironosițele femei nesocotesc oboseala drumului, sfidează curajos primejdiile împreunate cu cercetarea unui congemnat în calitate de urgisit răufăcător mort între blestemele mai marilor națiunii!

O singură greutate li-se ivește: cine ne va răsturna piatra dela întrarea mormântului? Nu se sperie însă, ci își pun încrederea în Acela, care a produs preminirea uimitoare în sufletele lor, își pun încrederea în bunul Dumnezeu.

Mergeți cu încredere cucernice femei. Blandul Isus s'a îngrijit deja, piatra cea mare e delăturată și Ingerul Domnului după ce a împărțit pe dușmani, șede pe piatră, să primească

pe amicii Nazarineanului restignit și să-i mângâie cu vestea bună a Învierii Lui.

Așa răsplătește Dumnezeu încercările și eforturile constante ale omului de-a corespunde spuselor minții luminate de înrăurirea specială a lucrării divine, a grației divine. Leneșul, indolentul nu reușește la nimic.

Vrei să știi cauza de ce te oprești în drumul spre desăvârșire? Vrei, să știi de ce te oprești în loc să înaintezi spre idealul moral prefript de cerințele credinței și de dorurile stăruitoare ale inimei? Este, pentru că nu iubești din toată inima ta pe Dumnezeu, pentru că nu-L cauți cu toate puterile tale!

Mijlocul absolut sugur de-a dobândi dela Dumnezeu favorurile sale alese este arătat de sf. Pavel în epistola către Filipeni (3, 14): „uitând ce este în urma mea și aruncându-mă spre ce este înainte“, adică, nicidecum să nu credem că am făcut destul, nicidecum să nu fim îndestulați cu ce-am făcut în slujba lui Dumnezeu, ci să tindem neconținut spre ținta noastră, spre desăvârșirea completă, spre Dumnezeu. În nizuința aceasta statornică spre Infinit constă adevărata virtutea, care chiar din această pricină nicidecum nu se oprește la un termen fix în această viață, Nemărginitul nu-l putem ajunge!

Această încercare însă — să-și aibă efectele sale binefăcătoare — trebuie s'o facem așa cum o vedem, împlinindu-se de către cucernicile femeii! Trebuie să avem înaintea ochilor ținerea întocmai a dispozițiilor lui Dumnezeu, căci Magdalena și soațele ei pe lângă toată râvna impetuoasă a inimei lor iubitoare, au ținut porunca Domnului privitor la cinstirea zilei Dlui, a Sâmbetei.

Au și primit răsplată peste așteptare pentru ostenețele lor. S'au învrednicit nu să ungă trupul neînsuflețit al bunului Isus, ci să-l revadă spre nemărginita lor bucurie și îndestulare, să-l revadă și să-l pipăie în carne vie, în trupul său preamărit și biruitor asupra slăbiciunilor morții.

Lucrările bune, începute cu scop cinstit, din iubire față de Răscumpărătorul nostru ne câștigă aici pe pământ deja liniștea, fericirea, armonia sufletească, care consistă în pacea ce-o dorește inima noastră.

Pace! Cuvânt sfânt și cu adânc înțeles. Spre a tinde omenimea sbuciumată cu deosebire în zilele aceste de fundamentală prefacere socială, culturală și morală. Pacea cu Dumnezeu, pacea cu aproapele și pacea cu noi înșine este maximumul fericirii ce l putem și trebuie să-l ajungem aici pe pământ.